Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. свять) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація пôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францішканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламаціи неопечатанѣ вôльнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Ґазеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 41.	Нинѣ: Завтра:	гр. к.	Тимот., Евст. С.Обрѣт.мощ.	рим. к.	Казимира Фридрика	Пятниця 21 лютого (4 марта) 1892.	Всхôдъ сонця 6 г. 38 м.; захôдъ 5 г. 47 м. Баром. 764; термом. — 6·6° — 12·3°.	Рôкъ II.

Соймъ краєвый.

1. Засѣдане сойму зъ дня 20 лютого (3 марта) 1892.

Нинѣ по торжественнôмъ богослуженю пôсля обохъ обрядôвъ, вôдбуло ся вôдкрыте сегорôчнои сесіѣ соймовои. Лишаючи задля недостачѣ мѣсця всякѣ описы торжественного вôдкрытя сесіѣ до слѣдуючого числа, подаємо тутъ поки що бодай въ скороченю промовы Є. Ексц. п. Маршалка краєвого, кн. Санґушка и Є. Ексц. п. Намѣстника ґр. Баденіого. Є. Ексц. п. Маршалокъ промовивъ:

Высокій сойме! Витаючи Панôвъ по разъ другій изъ сего мѣсця высказати мушу жаль, що Соймъ галицкій не бувъ скликаный минувшого року, черезъ що хôдъ справъ краєвыхъ не мало терпить. Высказую однакожь надѣю, що то другій разъ не повторить ся.

Розпочинаючи сю сесію соймову повиненъ я дати хочь побѣжный образъ дѣяльности Выдѣлу краєвого. Зъ помѣжь ухвалъ минувшого Сойму мала значѣне инструкція для Выдѣлу краєвого. Змѣны, що въ нѣй мѣстять ся, введено всѣ поволи й постепенно минувшого року. Найважнѣйшою зъ тыхъ реформъ було введене старшихъ урядникôвъ въ департаментахъ и зорґанізоване важнѣйшихъ вôддѣлôвъ адміністраційныхъ въ окремѣ бюра. Бюръ такихъ єсть три: громадске, дорогове и шпитальне. Выдѣлъ краєвый приступає теперь зъ проєктами управильненя бюра технічного, дорогового и краєвои службы меліораційнои. Коли вже бесѣда о орґанізаціи Выдѣлу краєвого, то треба згадати, що дѣяльность єго збôльшилась о двѣ важнѣ справы: завѣдуване фондами индемнізаційными и адміністрація краєвыхъ оплатъ консумційныхъ. Наконець предкладає Выдѣлъ краєвый реорґанізацію вôддѣлу рахункового. А теперь приходжу до предложень Выдѣлу краєвого.

Буджетъ на рôкъ 1892 выказує дуже поважный дефіцітъ, перевысшаючій значно дотеперѣшнѣ. Приглянувшись однакожъ близше, то не представляєсь вôнъ такъ дуже некористно; треба зважити то, що вôнъ мѣстить въ собѣ недоборы замкнень рахунковыхъ зъ попередныхъ лѣтъ. Декотрѣ пôдвысшеня суть наслѣдкомъ обовязуючихъ законôвъ, декотрѣ позиціи мусѣвъ самъ Выдѣлъ краєвый пôднести. То пôдвысшене не повинно нѣкого дивувати, бо Выдѣлъ краєвый мусить дбати про институціѣ установленѣ выс. Палатою, а буджетъ краєвый можна реґулювати лишь въ Соймѣ краєвомъ.

Не вôдъ рѣчи буде оглянутись и на то, що доси зробило ся. Тутъ сказавъ Маршалокъ, що Соймъ краєвый, котрый истнує вôдъ 30 лѣтъ, зробивъ свое. Але чи зробила свое и суспôльнôсть? Не виджу тутъ — казавъ Маршалокъ — того численнѣйшого ряду людей зъ ініціятивою, смѣло и тверезо образованою, зъ енерґією и вытревалостію. Въ молодѣжи, що выходить зъ нашихъ школъ, мало виджу охоты до самостойнои, продуктивнои працѣ, а больше оглядане ся за посадами. То само дасть ся сказати о промыслѣ краєвôмъ, котрый любить оглядати ся на помôчь краю або державы. Анѣ инвестиціями анѣ школами не пôднесемо краю, коли не вытворимо людей предприємчивыхъ. Пора, щобы суспôльнôсть взяла ся до роботы економічнои.

Два факты суть для насъ потѣшаючими: удержавнене зелѣзницѣ Кароля Людвика и угода торговельна зъ Нѣмеччиною. Оба тѣ факты причинять ся до пôднесеня у насъ предприємствъ и руху торговельного.

Одно зъ найбôльшихъ пôднесень въ буджетѣ выкликало школьництво. Выдѣлъ краєвый пôднѣсъ дотацію на стипендіи для кандидатôвъ учительскихъ о 60.000 зр. На вашихъ пульпітахъ знайдете панове предложенє, котрого цѣлею єсть полѣпшене долѣ учителѣвъ, котрѣ найгôрше матеріяльно стоять. Въ справѣ улѣпшень вôдносинъ громадскихъ предкладає Выдѣлъ краєвый лишь оденъ законъ о поліціи огневôй по селахъ. До иншихъ улѣпшень збирає Выдѣлъ краєвый матеріялы.

(По руски:) „Поважаныхъ Панôвъ рускои народности, витаю якъ що року, въ ихъ мовѣ. Зъ лавъ вашихъ роздали ся пôдъ конець попередного Сойму слова вѣрности для Церкви и Монарха, а чувствъ згôдливости для другои народности, замешкуючои край вôдъ вѣкôвъ спôльно зъ вами. Словамъ тымъ мусѣвъ кождый приплеснути, маючи на цѣли добро краю. Не єсть то проґрама политична, але то може лѣпше, якъ проґрама политична, коли буде служити за основу и пôдставу до акціѣ не лишь политичнои, але такожь и въ житю щоденнôмъ. Тогды можуть тѣ слова замѣненѣ въ дѣло, вôддѣлати хосенно на вôдносины краю".

По сѣмъ внѣсъ Маршалокъ трикратный окликъ въ честь Є. Вел. Цѣсаря, а Палата повторила єго зъ одушевленємъ.

Передъ приступленємъ до порядку дневного завôзвавъ Маршалокъ Палату, щобы она уповажнила Президію зложити Найв. Престолови сочувство въ имени Сойму по причинѣ родинныхъ нещасть въ Найв. Домѣ цѣсарскôмъ и присвятивъ згадку померлшимъ членамъ сойму.

1

Исторія великихъ діямантôвъ.

Недавно тому розойшлась вѣсть, що въ однôй изъ голяндскихъ шлюфарень шлюфують діямантъ, котрый своєю величиною мабуть чи не перевысшає всѣ дотеперѣшнѣ діяманты. Чий вôнъ и де єго знайшли, не умѣємо на разѣ сказати, але то рѣчь певна, що и вôнъ збôльшить исторію діямантôвъ ще може не однымъ цѣкавымъ фактомъ, бо судячи по єго дотеперѣшныхъ товаришахъ, прийде ся мабуть и єму колись грати непослѣдну ролю въ свѣтѣ.

Певно нѣяке камѣне, нѣякій мінералъ, хочь бы срѣбло и золото, не мають такъ цѣкавои, неразъ поодинокими епізодами такъ глубоко въ людске житє сягаючои исторіѣ, якъ діямантъ и годить ся єѣ хочь на хвильку послухати. Не думаємо тутъ широко розводити ся надъ исторією діяманту взагалѣ, бо то завело бы насъ за далеко и впрочôмъ мало бы то кого интересувало; але исторія великихъ діямантôвъ всежь таки досыть цѣкава, щобы єѣ на хвильку послухати. Изъ загальнои исторіѣ сего дорогоцѣнного каменя, годить ся хиба лишь то сказати, що єго находять головно въ Бразиліи, въ Индіи и въ полудневôй Африцѣ, а подыбують такожь, хочь рѣдко, въ Мехіку и Каліфорніи, въ Австраліи и декуды въ пôвнôчнôй Америцѣ та на Урали въ Россіи. Найбôльша вартôсть діяманту въ тôмъ, що вôнъ дуже красно блищить ся, єсть чистый якъ найчистѣйша вода, а всежь таки при свѣтлѣ показує на собѣ всѣлякѣ краски, якъ то кажуть, грає всѣлякими красками, и тому уживають єго люде за прикрасу для себе. Діямантъ єсть найтвердшій зô всего, що знаємо на свѣтѣ, а всежь таки може згорѣти въ огни безъ слѣду, не лишаючи по собѣ анѣ крыхты попелу. Все то разомъ, а вôдтакъ ще и то, що єго мало на земли и дуже трудно знайти краснѣ и великѣ кусвѣ, що єго дуже трудно обробити и вышлюфувати, якъ належить, єсть причиною, що вôнъ изъ всего на свѣтѣ найдорожшій. Само слово „діямантъ", походить вôдъ грецкого слова adamas и приняло ся майже у всѣхъ мовахъ европейскихъ; лишь однѣ Россіяне называють єго „алмазомъ", бо взяли то слово вôдъ Персôвъ. Дуже бы то цѣкаво послухати, якъ то діямантъ добувають, (особливо, якъ добували єго давнѣйше въ Бразиліи), якъ обравляють и якій зъ него ужитокъ, крôмъ до прикрасы, але се завело бы насъ за далеко и тому розкажемо лишь дещо изъ исторіѣ великихъ діямантôвъ.

Найцѣкавѣйшій изъ всѣхъ великихъ діяментôвъ єсть безперечно діямантъ великога моґула зъ Дельгі, званый „когінуръ" (гора свѣтла) теперь власнôсть анґлійскои королевои. Въ Индіи розповѣдають собѣ, що той діямантъ походить зъ часôвъ на кôлька сотъ лѣтъ передъ рождествомъ христовымъ. То однакожъ рѣчь певна, що вôнъ вже въ 1304 роцѣ бувъ власностію князѣвъ въ мѣстѣ Ґваліарѣ. Въ 1526 р. запанувавъ въ цѣлôмъ Гіндостанѣ султанъ Баберъ. Когінуръ бувъ тогды въ рукахъ княжои родины Бікрамаджітъ, котра сховалась була до крѣпости Аґра а вôдтакъ хотѣла зъ вôдси утѣкати; єѣ переловлено въ дорозѣ и приведено до Баберового сына Гумаюнъ. Той обôйшовъ ся зъ княжою родиною дуже честно и не позволивъ єѣ ограбити. За то дала єму родина въ дарунку богато дорогоцѣнныхъ каменѣвъ а мѣжь тыми и славный діямантъ „когінуръ". Баберъ каже въ своихъ запискахъ, що оденъ знатокъ діямантôвъ сказавъ єму, що „той діямантъ має таку вартôстъ, що можна бы за него пôвъ дня выживити всѣхъ людей на свѣтѣ". Дальше каже Баберъ, що той діямантъ важивъ 8 мішкалѣвъ и що сынъ давъ єму єго въ дарунку, а вôнъ вôддавъ єму єго назадъ яко дарунокъ вôдъ себе. Мішкаль єсть перска вага и значить тôлько, що 187 каратôвъ (вага на яку важать ся діяменты). Колижь той діямантъ бувъ на лондоньскôй выставѣ въ 1851 р., то важивъ 186 каратôвъ, або трохи бôльше якъ три дека и 8 ґрамôвъ (38·32 ґрамôвъ).

Такъ переходивъ той діямантъ зъ роду въ рôдъ въ династіи моґулôвъ. Шахъ Єганъ давъ бувъ єго венеціяньскому шлюфареви, Гортензієви Борджо, шлюфувати, але той єго такъ попсувавъ и сточивъ, що не лишь не дôставъ нѣякои заплаты, але ще мусѣвъ и заплатити кару, на котру пôйшовъ весь єго маєтокъ. Кажуть, що передъ тымъ бувъ діямантъ

Є. Ексц. п. Намѣстникъ промовивъ:

Высока Палато! Маю честь повитати поважаныхъ Пановъ въ имени правительства а заким приступлю до рѣчевого представленя справъ, мушу сказати кôлька слôвъ о рѣчи, котра менѣ лежить на серци.

Є. Ексц. п. Маршалокъ згадавъ о такъ пôзнôмъ скликаню Сойму. Правительство не мало намѣреня обмежати якихъ небудь правъ краєвыхъ. Лишь дуже вымимкови̂ обставины, знани̂ добре и Выс. Палатѣ, склали ся на то, що такъ пôзно маю честь повитати Пановъ. Маю надѣю, що фактъ сей позôстане вымимковымъ.

Переходжу до поодинокихъ справъ и маю честь зложити два предложеня правительственни̂: Законъ ловецкій и законъ о затверджену и заприсяженю сторожи, установленои для охороны культуры краєвои. Оба ти̂ законы поручаю ласкавôй увазѣ выс. Палаты и прошу кн. Маршалка, щобы перше ихъ читанє зарядивъ въ дальшôмъ ходѣ засѣданя.

Зъ законôвъ, ухваленыхъ минувшого року, не одержали санкціѣ законъ громадскій для мѣстъ и мѣсточокъ не обнятыхъ закономъ зъ 1889 р. и законъ о закладаню и внутрѣшнôмъ устроєню книгъ гіпотечныхъ. Що до першого, то Выдѣлъ краєвый рѣшивъ не выступити зъ новымъ проєктомъ, а при другôмъ увзглядививъ закиды, пôднесени̂ правительствомъ.

Въ справѣ выхованя публичного а именно щодо школъ середныхъ маю зазначити заложенє трохъ новыхъ ґимназій у Львовѣ, Подґужу и Бучачи. Ґимназія бучацка вôйде въ житє въ 1893 р., скоро лишь громада выкôнчить на часъ новый будынокъ. Що до шкôльництва народного, то найважнѣйшою справою єсть стабілізація инспекторôвъ окружныхъ, котра то справа поступила вже на добру дорогу. Рôвножь повстане и нова семінарія учительска въ Самборѣ вôдъ слѣдуючого року, а що до семінаріѣ въ Коросні, то ведуть ся теперь переговоры. Рада шкôльна краєва була змушена здержати орґанізоване новыхъ шкôлъ въ надѣи, що збôльшенє семінарій и пôдвысшенє платнѣ учителямъ зъ 200 на 250 зр. приспорять ѣй силъ учительскихъ.

Буджетъ державный выказує значный прирôстъ въ выдаткахъ на школы промыслови̂ въ Галичинѣ, а п. Міністеръ просвѣты увзглядививъ всѣ внесеня комісіѣ промысловои.

Наконець заявивъ п. Намѣстникъ, що справа пропінаційна поступає нормально и закôнчивши свою промову, представивъ Палатѣ правительственного комісаря, радника двору, ґр. Лося.

Перeглядъ політичный.

Вѣденьски̂ ґазеты доносять, що Рада державна буде скликана по Великодныхъ святахъ на день 26 цвѣтня а вôдтакъ буде вôдрочена около 20 мая ажь до осени. На посвяточнôй сесіи прийдуть пôдъ нараду Палаты: проєктъ будôвель вѣденьскихъ, реформа податкова и ухваленє управильненя валюты.

Въ сербскôй скупштинѣ вытворюєсь чимъ разъ бôльша опозиція, котра, якъ видко, буде поступати пôдъ проводомъ Катича. При другôмъ читаню буджету вчера, поставивъ Катичь внесенє, абы вычеркнено позицію „пенсіѣ", и сказавъ при тôмъ: „Зли̂ міністры вытворюють злыхъ урядникôвъ". Внесенє Катича пôдперло 35 послôвъ. Ходять слухи, що въ Бѣлградѣ выбухла криза міністерска. Кажуть, що Сава Ґруичь и Вуичь мають утворити новый кабінетъ.

Д о п и с ь.

Зъ Ходорôвщины.

(Церковь въ Пôддністрянахъ. — Голодъ и нужда середъ селянъ. — Надѣя на будову новои зелѣзницѣ.)

Переѣзджаючи черезъ Пôддністряны, побачивъ я середь села нову величаву церковь деревляну, котра своимъ хорошимъ видомъ такъ мене заинтересовала, що я постановивъ собѣ дещо близше про ню розвѣдати ся та подати до публичнои вѣдомости, щобы й други̂ громады знали, якъ таки̂ домы Божи̂ ставити.

Парохіяне Пôддністрянъ ще въ 60-ыхъ рокахъ загадали були будовати нову церковь та звезли були камѣнє, но задля великои пожежѣ, яка въ тыхъ рокахъ навѣстила була громаду, якъ такожь и зъ иншихъ причинъ, справа протягнулась ажь до р. 1891. Въ тôмъ то роцѣ, головно невтомимыми заходами мѣсцевого пароха, о. Ивана Боднара, зачато и выкôнчено будову церкви. Кошты на будову стягнено въ дорозѣ конкуренційнôй, при чôмъ не пôшло всьо гладко, бо філія Чорторыя маючи у себе церковь, не хотѣла нѣчого й крихты дати та правувалась, ажь въ конци, програвши справу, дала свою частину. Вôдтакъ обѣ конкуруючи̂ громады — Пôддністряны и Чорторыя — зложили готовыми грôшми 4000 зр., ктиторъ п. Кароль Ґжимала Язвиньскій, зложивъ обовязково 800 зр., а зверхъ того на вôсѣмь малыхъ бань выдавъ надобовязково до 700 зр., за що належить ся ему честь и хвала. Тыхъ вôсѣмь малыхъ бань умѣщени̂ навколо головнои банѣ, зроблени̂ пôсля помыслу п. ктитора и надають церквѣ подобу львôвскои церкви архикатедральнои св. Юрія. Церковь збудована зъ мягкого дерева, зъ такъ званыхъ „плыниць" яловыхъ, зъ лѣсôвъ въ Майданѣ середнôмъ, власности Альфреда Дубса коло Отиніѣ. За грубшій матеріялъ заплачено 1.500 зр., перевôзъ зелѣзницею зъ Отыніѣ до Ходорова стоявъ 190 зр. (по вôдшибненю опусту въ квотѣ 110 зр., котрый узыскавъ комітетъ парохіяльный вôдъ Ґенеральнои дирекціѣ зелѣзниць державныхъ у Вѣдни).

Будову церкви провадивъ и довершивъ до 110 днѣвъ честный громадянинъ зъ Солотвины Василь Слизюкъ, зъ 5 помôчниками, за що заплачено окрôмъ роботы шарварковои 1.200 зр. Вся робота выконана дуже старанно и солідно пôсля пляну и кошторису п. А. Лібермана. Церковь побудована въ византійскôмъ стилю въ видѣ хреста, 23 метры довга, 16 метрôвъ широка, а въ бани 20 метрôвъ высока, зъ двома закристіями, 15 вôкнами и 4 оберліхтами кольоровыми. Церковь украшають зъ надвору 4 фаціяты въ формѣ трикутника, а баня спочиває на чотырохъ аркадахъ, смѣливо въ гору выведеныхъ. Зелѣзни̂ хресты, замки, вкутє до дверей и вôконъ выконавъ Шуманъ у Львовѣ, и пôсля зробленого досвѣду, найдешевше.

Въ серединѣ церковь простôрна и ясна, помѣстить ся выгôдно 1000 людей, а на хорахъ 40 спѣвакôвъ. Престôлъ въ стилю грецкôмъ рѣзбивъ Иванъ Когутъ, рѣзьбарь въ Яновѣ, ковчегъ має видъ старозавѣтного кивота зъ емблемами новозавѣтными, вся робота такъ въ цѣлости якъ и въ подробицяхъ старанно и хорошо выконана. Зъ погляду акустичного церковь такожь добре уладжена, бо голосъ не губить ся по закамаркахъ, але свобôдно лунає по всѣй церквѣ. До украшеня престола причинила ся ктиторка п. Язвиньска значною квотою, а еѣ своячка ґрафиня Стефанія Старженьска купила цѣнный диванъ. Акту благословеня церкви довершивъ крилошанинъ М. Пакижь дня 29. падолиста 1891 р., въ сослуженю многихъ кондеканальныхъ священикôвъ и при численнôмъ здвизѣ народа. Въ нашихъ сторонахъ мають сего року будувати ся нови̂ церкви въ Отиневичахъ, Сугровѣ, Молотовѣ та Жидачевѣ.

О чôмъ же бы вамъ написати зъ нашои Ходорôвщины? Справа жолудкова, кажуть, для людей найважнѣйша, бо зъ неи повстають всѣляки̂ страйки. Въ нашихъ сторонахъ вправдѣ до нихъ не прийде, але вже годѣ людямъ

той далеко бôльшій, бо важивъ ажь 793 каратôвъ, а Борджо зôшлюфувавъ его до половины. Противъ шаха Єгана збунтувавъ ся бувъ его сынъ Оренґзебъ, зловивъ его, замкнувъ до вязницѣ и обѣцювавъ, що пустить его на волю, коли вôнъ ему дасть той діямантъ. Єганъ давъ ему той діямантъ, бо ще въ 1665 р. видѣвъ его у Оренґзеба францускій юбілеръ Таверніе, а шахъ померъ ажь въ 1666 р.

Такъ бувъ той діямантъ въ родинѣ Моґулôвъ въ Дельгі ажь до часу, коли Татаре впали до Индіѣ и въ 1739 р. взяли мѣстд Дельгі. Тогды панувавъ тамъ внукъ Оренґзеба, шахъ Магомедъ. Ханъ татарскій, Надіръ-шахъ, вôддавъ Магомедови назадъ его державу, але хотѣвъ конче, абы вôнъ давъ ему свôй діямантъ. Але Магомедъ десь его сховавъ и не хотѣвъ его нѣякъ дати. Ажь одна изъ Магомедовыхъ жѣнокъ зрадила его; она донесла Надірови, що Магомедъ носить его на головѣ въ Турбанѣ. Надіръ взявъ ся тогды на спосôбъ. Надіръ-шахъ мавъ вôдѣздити зъ Дельгі, а на пращанє устроєно у Магомеда великій пыръ. Надіръ явивъ ся на пырѣ въ парад-нôмъ одѣню, въ высокôй баранковôй шапцѣ перскôй, вышитôй густо дорогими перлами. Цѣла церемонія пращаня була дуже торжественна. Оба шахи присягали собѣ вѣрну дружбу ажь до смерти. Можнажь собѣ представити, що дѣяло ся въ Магомедѣ, коли Надіръ сказавъ ему по скôнченôй церемоніи, що теперь, на видимый знакъ тои дружбы, мусять замѣняти шапки. Ба, Надіръ и не надумувавъ ся довго, але вхопивъ чимъ скорше турбанъ зъ головы Магомеда и наложивъ собѣ на голову а Магомедови давъ свою баранкову шапку. Магомедъ анѣ не писнувъ; удавъ, якъ колибъ нѣчого не стало ся, а Надіръ бувъ вже непевный, чи має діямантъ въ своихъ рукахъ, чи нѣ. Не мôгъ вже высидѣти до кôнця и выйшовъ. Прийшовши до свого шатра, здоймивъ турбанъ зъ головы и ставъ его розвивати; въ самôмъ дѣлѣ знайшовъ въ нѣмъ якусь пачку, а коли еѣ розвинувъ, то показавъ ся діяментъ, котрый до сонця засвѣтивъ ся такъ ясно, загравъ такъ прекрасными красками, що здивованый шахъ ажь крикнувъ: Ког і-нуръ! (ґора свѣтла) и въ сеи поры стали той діямантъ называти когінуромъ.

Вôдъ Надѣра-шаха перейшовъ когінуръ на его сына Рока, вôдтакъ дôставъ ся въ руки кабульского шаха Ахмеда, а той лишивъ его свому сынови шахови Шуи. Братъ Шуѣ, Магмудъ, скинувъ его зъ престола и казавъ ему выбрати очи та прогнавъ его зъ краю, а Шуя забравъ зъ собою и когінуръ та утѣкъ до Лягоры до шаха Рунджіта. Той принявъ его, але довѣдавшись, що вôнъ має такъ дорогоцѣнный діямантъ, не пускавъ вже его вôдъ себе и старавъ ся всякими способами той діямантъ дôстати въ свои руки. Жѣнка Шуѣ, Беґумъ, жила такожь въ краю Рунджіта, але въ мѣстѣ Шадера. Рунджітъ думавъ, що Беґумъ має когінуръ и ставъ еѣ мучити, забравъ вôдтакъ всѣ еѣ скарбы, а коли не знайшовъ того, що шукавъ, ставъ морити еѣ голодомъ. Наконець обѣцяла она дати ему діямантъ, але пôдъ условіемъ, щобы вôнъ пустивъ еѣ чоловѣка на волю. Рунджітъ выпустивъ Шую, а Беґумъ сказала тогды, що когінуръ єсть въ заставѣ у якогось купця. Рунджітъ ставъ еѣ знову морити голодомъ. Тогды рѣшивъ ся Шуя самъ вôддати діямантъ Рунджітови.

Дня 1 червня 1813 р. приѣхавъ Рунджітъ зъ кôлькома знатоками до Шадеры по дѣямантъ. Шуя повитавъ его торжественно. Обай зайшли до палаты и посѣдали. Въ комнатѣ зробило ся тихо и нѣхто й слова не писнувъ. Такъ сидѣли оба шахи цѣлу годину и мовчали. Наконець Рунджітови було то вже за довго; вôнъ самъ не хотѣвъ першій промовити, але шепнувъ одному изъ своихъ людей, абы той пригадавъ Шуи, чого вôнъ приѣхавъ. Шуя давъ тогды знакъ одному слузѣ, а той пôшовъ и за хвильку принѣсъ якусь пачку та поставивъ на диванѣ по серединѣ мѣжь обома шахами. Въ комнатѣ знову настала тишина. Рунджітъ не мôгъ вже довше вытримати и велѣвъ свому слузѣ пôдоймити зъ землѣ пачку и отворити. Той зробивъ такъ и ось показавъ ся пречудный діямантъ, а знатоки осудили, що то дѣйстно когінуръ. Рунджітъ забувъ на все и першій промовивъ та спытавъ шаха: „Якъ ты высоко его цѣнишь?" — „Якъ щастє," вôдповѣвъ шахъ Шуя, „бо вôнъ бувъ завсѣгды власностію того, хто побивъ свого ворога". Слова ти̂ зробили на всѣхъ присутныхъ велике враженє.

(Дальше буде.)

ходивувати ся, що зôйшовшись де въ мѣстѣ на торзѣ або при иншôй нагодѣ, живо тымъ дѣломъ занимають ся: якъ та чимъ проживитись людямъ до нового хлѣба? А є надъ чимъ сумѣтувати, коли зважить ся, що минувшого лѣта передъ самыми жнивами у многихъ громадахъ тутешного повѣту всю пашню въ поли выбивъ градъ, якъ: въ Бероздôвцяхъ, Пôдгôрцяхъ, Турямôвцяхъ, Станкôвцяхъ, Пôдднѣстрянахъ, Чорторыѣ, Рудѣ, Островѣ, Отиневичахъ, Городищу, и ин.

А якій у насъ бувъ выдатокъ изъ збôжа, то пожаль ся Боже! Копа жита выдавала одну чвертку зерна, пшениця саможь такъ, овесъ оденъ до двохъ ґарцôвъ, ячмѣнь пôвъ кôрця (гречки тутъ мало сѣють), бульбы вернуло ся насѣнє, однй кукурузы лучше зародили, але для браку иншого збôжа вже минули ся, такъ що въ нашôй Ходорôвщинѣ вже вôдъ Рôздва люде купують кукурузянку, щобы сякъ-такъ проживитись. А до того тутъ люде садять бульбу не за плугомъ, але старосвѣтскимъ способомъ за рыскалями. Нема тутъ близько нѣмецкихъ кольоній, то й нема кому навчити людей практичнѣйшои роботы. А звѣстно, робота рыскалями коло бульбы и пиняво йде и мало хôсна приносить.

Теперь люде тѣшать ся, що є въ проектѣ будова зелѣзницѣ изъ Стрыя на Ходорôвъ до Бережанъ, бо є надѣя на заробокъ. А робôтникъ (молотѣльникъ) платить ся теперь у насъ 20 кр. за день, та й того заробку годѣ де запопасти, бо молотити нема що.

Автономъ.

Новинки.

Львôвъ дня 3 (20 лютого) марта.

— **Именованя.** Є. Вел. Цѣсарь именувавъ директора учительскои семінаріѣ мужескои у Львовѣ, правительств. радника Савчиньского, и тайного радника кн. Юрія Чарторыйского, членами галицкои краєвои Рады шкôльнои на слѣдуючій трилѣтный періодъ. — Ц. к. краєва Рада шкôльна именувала сталыми учителями и учительками: Ивана Верхола въ Поверховѣ при школѣ філіяльной; Михайла Когута управителемъ двоклясовои школы въ Горожанѣ великôй; Юсифа Бурка сталымъ учителемъ при двоклясовôй школѣ въ Олешичахъ старыхъ; Анну Ференцôвну сталою молодшою учителькою при женьскôй школѣ 5-клясовôй въ Теребовли.

— **Архікн. Кароль Людвикъ**, протекторъ вѣденьского музея технольоґічного, оглядаючи недавно тому школу того музея, довгій часъ розмавлявъ въ сали рисунковôй зô студентами. Мѣжь иншими розмавлявъ Архікнязь довго зъ нашимъ землякомъ студентомъ Теодоромъ Прокоповичемъ, выпытуючи ся єго про Галичину, про знакомй єму стороны и про нарôдъ рускій. Хвильку задерживъ ся Архікнязь и при студентѣ Придаткевичу, рѣзбари. Оба они якъ ще и третый Русинъ студентъ Бѣленькій суть на найвысшôмъ курсѣ тои школы. Давнѣйше, коли они були ще у Львовѣ, були членами руского товариства ремѣсничого „Зоря“ а теперь належать до академічного товариства „Січ“ у Вѣдни.

— **Конкурсы** въ речинцемъ до кôнця марта розписали: Окружна рада шкôльна въ Рогатинѣ на посады учительскй: 1) при школахъ єтатовыхъ: въ Дитятинѣ, Стратинѣ, Залужи, Загôрю конкольницкôмъ; 2) при школахъ філіяльныхъ: въ Бенкôвцяхъ, Черчи, Ганôвцяхъ, Горбутовѣ, Григоровѣ, Яглуши, Клѣщѣвцѣ, Колоколинѣ, Коростовичахъ, Любши, Мартиновѣ старôмъ, Настащинѣ, Новошинахъ, Обельници, Воскресѣнцяхъ, Пôдмихайлôвцяхъ, Пôдшумлянцяхъ, Поплавникахъ, Потоцѣ, Рôздвянахъ, Скоморохахъ старыхъ, Серкахъ долѣшныхъ, Слобôдцѣ болшовецкôй, Стасевôй воли, Васючинѣ, Вербилôвцяхъ, Вишневѣ, Высцѣ, Залипю, Зелиборахъ и Журавенку. — Окружна рада шкôльна въ Камѣнцѣ на посады учительскй: 1) при школахъ єтатовыхъ: въ Адамахъ, Язеници польскôй, Ковловѣ, Якимовѣ, Милятинѣ старôмъ, Оплôцку, Спасѣ, Витковѣ старôмъ, и 2) при школѣ філіяльнôй въ Деревлянахъ. Подання треба вносити до конця марта.

— **До статистики гр. кат. духовеньства.** Пôсля статистичного выказу шематизму львôвскои ґр. кат. архіепархіѣ на 1892 р. єсть въ тôй архіепархіи 1,008.940 душь гр. кат. обряду а число духовеньства представляєсь такъ: священикôвъ свѣтскихъ 927 а въ тыхъ на парохіяхъ, завѣдательствахъ и сотрудництвахъ 887. Приватныхъ сотрудникôвъ, платныхъ зъ фонду релиґійного було 13 а платныхъ зъ фондôвъ приватныхъ 22. Кандидатôвъ стану духовного загаломъ 142. Зъ нихъ ожидають рукополаганя 24; въ колеґіи Русинôвъ въ Римѣ є 2, въ семинаріи вѣденьскôй 10 а въ семинаріи львôвскôй 106. Священикôвъ ювилатôвъ въ архідієцезіи є 44. Померло въ 1891 роцѣ священикôвъ 20. Церквей вразъ зъ каплицями єсть 1245, парохій зъ сотрудництвами 839; самыхъ парохій 751, обсадженыхъ парохами 694, завѣдателями мѣсячевыми 54, а завѣдателями доѣзджаючими 3. Монастирôвъ василіяньскихъ 6, зъ тыхъ 5 мужескихъ а 1 женьскій. Єромонахôвъ було въ 1891 роцѣ 15, братôвъ ляикôвъ 3, монахинь 5 а сестеръ до господарства 3.

— **Ґенеральна дирекція ц. к. зелѣзниць державныхъ** подає до вѣдомости, що до сѣчневого выданя ґенеральнои тарифы австрійскихъ зелѣзниць державныхъ для перевозу товару вийшовъ якъ разъ II. додатокъ правосильный зъ днемъ 1 лютого 1892 року. Тажь сама дирекція повѣдомляє о змѣнѣ въ означеню стаціѣ Опатовицѣ на заходнôй зелѣзници моравскôй. Зъ днемъ 1 марта змѣнено означенє тои стаціѣ на Великй Опатовицѣ (Gross-Opatowitz) въ другôмъ краєвôмъ языцѣ Velke Opatovice.

— **Еміґрація.** На Угорщинѣ починають крутити ся аґенты якогось Моравеца зъ Антверпіѣ, котрй намавляють нарôдъ еміґрувати за море. Міністерство справъ внутрѣшныхъ, зъ огляду на те, що тй панове може схотять перенести свою дѣяльнôсть и до краѣвъ Передлитавіѣ, поручило краєвымъ правительствамъ зарядити що потрѣбно, абы звернути увагу на дѣяльнôсть тыхъ аґентôвъ.

— **Сумнй выгляды.** Зъ Живця, въ заходнôй Галичинѣ, пишуть до Przegląd-у: „Голодъ и нужда въ гôрскôмъ нашôмъ повѣтѣ дає ся щоразъ гôрше въ знаки. Помôчь загроженôй голодомъ людности стає ся конечною. Архікн. Альфредъ поручивъ въ тутешныхъ своихъ маєтностяхъ роздѣляти межи потребуючихъ живнôсть въ натурѣ, але при збôльшаючôмъ ся числѣ бѣдныхъ, помôчь тота показала ся недостаточною. Повѣтовый Выдѣлъ тутешный ухваливъ закупити два ваґоны кукурудзы и роздѣлити мѣжь потребуючихъ, абы бодай хвилево такимъ способомъ выбавити нещасливыхъ вôдъ голодовои смерти“. — Въ тôй самôй справѣ пишуть зновъ изъ Шлеска, що тамъ, въ повѣтѣ бяльскôмъ, є 53, въ тѣшиньскôмъ 54, въ фриштатскôмъ 19 громадъ сѣльскихъ, котрй конче потребують помочи, бо побоюють ся голоду.

— **Доброму добра память.** Въ Небыловѣ, повѣта калуского, пращали сими днями селяне зъ цѣлои околицѣ пôдъ проводомъ своихъ вôйтôвъ п. Антона Навратіля, управителя лѣсôвъ и доменъ, покликаного теперь на люстратора лѣсôвъ до Черновецъ. П. Навратіль бувъ кôльканацять лѣтъ въ Небыловѣ и вызначавъ ся прихильностію для сельского народу. Такъ п. Навратіль якъ и єго благородна жѣнка лишили середъ тамошныхъ селянъ дуже милу память тымъ, що нѣ не лякали ся пôдчасъ недугъ, нѣ не встыдали ся нѣколи зайти до хлопскои хаты и подати селянамъ при всякôй нагодѣ помôчь и пораду.

— **Выпадокъ на зелѣзници.** Оногды на пристанку Черепкôвцѣ на Буковинѣ выхопивъ ся, задня хибного мабуть настановленя переставки, поѣздъ поспѣшный, що йшовъ до Сучавы. Анѣ зъ подорожныхъ анѣ зô службы не дôзнавъ нѣхто нѣякои шкоды, а лишь особовый поѣздъ черезъ те значно опôзнивъ ся. Въ справѣ тôй веде ся слѣдство.

— **На ловахъ** въ Небыловѣ, коло Перегиньска, убито сеи зимы два рысѣ и 50 дикôвъ. Одного рыся убивъ князь Павло Сапѣга, а другого єго секретарь п. Рудовскій.

— **Утеча убійника.** Зô Станіслава доносять, що засудженый недавно на кару смерти черезъ повѣшенє Никола Стефуракъ за убійство Маріѣ Левкунъ зъ Делятина, — утѣкъ въ ночи зъ 28 на 29 лютого зъ судовыхъ арештôвъ.

— **Шайку фальшôвникôвъ монетъ** австрійскихъ и румуньскихъ, зложену зъ 6 Мадярôвъ и одного Румуна, арештували власти въ Чатадъ на Угорщинѣ. При нихъ найшли фальшôвничй машины и 380 штукъ фальшивыхъ грошей австрійскихъ и румуньскихъ.

— **Исторія найденого скарбу.** Ще въ 1888 р. найшли були Циганы, що робили тогды коло дороги въ лѣсѣ коло Краснои на Угорщинѣ, 15 штабъ литого золота, котрй важили разомъ 7 и пôвъ кільо. Циганы вôддали зъ зъ того 6 штабъ властямъ а решту взяли собѣ. А цѣкавй то були тй штабы, бо они походили зъ дуже давныхъ, ще римскихъ часôвъ и мали на собѣ выбитй римскй печатки. Зъ тыхъ шѣсть штабъ купивъ три угорскій музей а другй три доставъ властитель ґрунту, на котрôмъ ихъ знайдено, ґр. Иванъ Мікешь. Циганы занесли вôдтакъ три штабы того золота до Кронштадту въ Семигородѣ и тамъ ихъ продали а три закупили зновъ вѣденьскй збирачѣ старинностей. Въ Кронштадтѣ доглянувъ тй штабы у Циганôвъ якійсь мѣщанинъ и давъ знати о тôмъ до суду. Черезъ то прийшло вôдтакъ до процесу, котрый ажь теперь закôнчивъ ся и то досыть цѣкаво. Кронштадскй штабы були вже поломанй а судъ признавъ ихъ по рôвнôй части тому мѣщанинови, що ихъ выкрывъ, и ґр. Мікешови. Шість цѣлыхъ штабъ зложено въ народнôмъ музею въ Будапештѣ. По процесѣ умовивъ ся ґр. Мікешь зъ музеємъ въ той спосôбъ, що вôдступивъ єму три цѣлй штабы а три взявъ собѣ. Штабы тй походять зъ часôвъ римскихъ цѣсарôвъ Валентіяна и Ґраціяна и були мабуть новорôчными подарунками, якй тй цѣсарѣ посылали варварскимъ князямъ.

— **Звѣрске убійство.** Въ Колянковѣ, на Шлеску прускôмъ, въ повѣтѣ иновроцлавскôмъ, убивъ дня 17 с. м. зять Вайґельтъ пôдступомъ свого тестя Вальнера, а до убійства того приложила руку рôдна донька убитого, жѣнка Вайґельта. Она пôшла того дня до свого батька Вальнера и запросила єго до себе нѣбы то длятого, що єѣ мужь, хоче Вальнерови дати грошей. Вальнеръ лишь отворивъ дверѣ до кухнѣ въ домѣ свого зятя, якъ наразъ упали два стрѣлы зъ револьверу Вальнерови въ груди, вымѣренй смертоносно самымъ Вайґельтомъ. Вальнеръ упавъ на кухонный стôлъ. Конаючого старця хопивъ ще Вайґельтъ за горло и почавъ душити. На дворѣ стояла за той часъ на сторожи 14-лѣтна служниця, а донька тымчасомъ сидѣла въ комнатѣ. Вôдтакъ трупа сховали въ стайни. Вечеромъ прорубавъ Вайґельтъ на поблизькôмъ торфовищи лѣдъ а о 10-ôй год. вечеромъ при помочи вырôднои доньки убитого а своєѣ жѣнки и при помочи служницѣ пустили тѣло зъ привязанымъ на шиѣ пôвсотнаровымъ каменемъ въ прорубъ. Сама донька постарала ся о тôй камѣнь, и сама донька коломъ помагала втолочувати тѣло свого батька ажь на самъ спôдъ торфовища. Вайґельтъ пôшовъ вôдтакъ до окружного комісаря въ Тарковѣ, котрому заявивъ, що Вальнеръ десь щезъ безъ слѣду. Однакъ пôдозрѣнє упало таки вôдразу на Вайґельтôвъ. Вайґельтъ утѣкъ а єго жѣнку и служницю увязнено; служниця, котрôй обѣцяли за помôчь 150 марокъ, вызнала все.

— **Вôдплакавъ.** Въ Ліонѣ, въ Франціи, мали вже ховати якусь служницю, молоду 22-лѣтну дѣвчину, котроѣ нареченый такъ дуже за нею плакавъ, що годѣ було вôдорвати єго вôдъ тѣла, а наконець почавъ доказувати, що она жиє и лишь запала въ сонъ летарґічный. Скликано лѣкарѣвъ, тй оглянули тѣло и заявили, що лѣпше задержати ся зъ похороном. Послухали. По кôльканацяти годинахъ пересвѣдчили ся, що дѣвчина справдѣ жиє, то й вôдвезли єѣ до шпиталю, де вже тыждень годують єѣ молокомъ, але збудити доси не могли.

— **Мініятуровй депешѣ.** Бельґійскому поручникови Кроєви удало ся выкрыти тайну париского фотоґрафа Драґона, якъ фотоґрафувати депешѣ на дуже маленькихъ и тоненькихъ блонкахъ. Недавно тому выслано зъ Брукселѣ до Антверпіѣ въ пищику зъ гусячого пера голубами 18 такихъ блонокъ, котрй всѣ разомъ мѣстили въ собѣ 50 тысячѣвъ депешь и важили несповна 1 ґрамъ. Тй мініатуровй фотоґрафіи депешь будуть колись въ войнѣ грати велику ролю.

ТЕЛЕГРАМЫ.

Вѣдень 3 марта. Є. Вел. Цѣсарь вôдъѣхавъ вечеромъ до Будапешту.

Парижь 3 марта. Новый кабінетъ мае заявити въ парляментѣ, що буде старати ся удержати розвôй арміѣ и що роля яку грала доси дипльоматія францускa, котра позыскала Франціи союзникôвъ, єсть найлѣпшимъ средствомъ для забезпеченя мира, котрый для теперѣшного кабінету єсть такъ само дорогій, якъ и для попередныхъ. Кабінетъ завôзве всѣхъ републиканôвъ до згоды и тѣснои звязи зъ собою.

Константинополь 3 марта. Порта вызначила 100 до 500 фунтôвъ турецкихъ за прислугу пôсля еѣ важности въ выкрытю злочинця, що убивъ Вулковича.

Атины 3 марта. Рада міністрôвъ постановила доповнити кабінетъ, завести значнй ощадности, выготовити буджетъ при помочи короля и за мѣсяць станути передъ парляментомъ, а наколибъ той вôдкинувъ буджетъ, розвязати парляментъ.

Одвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій.

ИНСЕРАТЫ.

Инсераты („оповѣщеня приватнй“) якъ для „Народнои Часописи“ такъ также для „Ґазеты Львôвскои“ принимае лишь „Бюро Дневникôвъ“ Людвіка Пльона, при улицѣ Кароля Людвіка ч. 9, де также знаходить ся Експедиція мѣсцева тыхъ ґазетъ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.